

C/2024/6808

29.11.2024

ZALECENIE RADY

z dnia 21 października 2024 r.

w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Belgii

(C/2024/6808)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 3

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽²⁾, którym ustanowiono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwany dalej „Instrumentem”), weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej Instrument przyczynia się do osiągnięcia odbudowy gospodarczej i społecznej oraz do wdrażania zrównoważonych reform i inwestycji, w szczególności reform i inwestycji, których celem jest promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz Unii i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 ⁽³⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie REPowerEU”), które zostało przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r., ma na celu stopniowe redukcje zależności Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Pomogłoby to w osiągnięciu bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Belgia dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.
- (3) W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała komunikat zatytułowany „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”, aby wnieść wkład w podejmowanie decyzji politycznych i stworzyć warunki ramowe dla zwiększenia wzrostu. W komunikacie tym określono ramy konkurencyjności oparte na dziewięciu wzajemnie potęgujących się czynnikach. Wśród tych czynników na pierwszy plan wysuwają się: dostęp do kapitału

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

prywatnego, badania naukowe i innowacje, edukacja i umiejętności oraz funkcjonujący jednolity rynek jako najważniejsze obszary polityki, których powinny dotyczyć reformy i inwestycje mające sprostać obecnym wyzwaniom związanym z produktywnością, a także wzmocnić długoterminową konkurencyjność Unii i jej państw członkowskich. W następstwie tego komunikatu Komisja wydała – w dniu 14 lutego 2024 r. – komunikat zatytułowany „Roczne sprawozdanie dotyczące jednolitego rynku i konkurencyjności za 2024 r.”. W komunikacie tym wyszczególniono mocne i słabe strony europejskiego jednolitego rynku pod względem konkurencyjności i prześledzono rozwój sytuacji w skali roku pod kątem wskazanych dziewięciu czynników konkurencyjności.

- (4) W dniu 21 listopada 2023 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024), rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2024 r. W dniu 22 marca 2024 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024) skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 21 listopada 2023 r., działając na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽⁴⁾, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania (2024), w którym nie wskazano Belgii jako jednego z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia i w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również opinię w sprawie projektu planu budżetowego na 2024 r. Belgii. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (2024), w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁽⁵⁾ (zwane dalej „zaleceniem dla strefy euro (2024)”) w dniu 12 kwietnia 2024 r. oraz wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu w dniu 11 marca 2024 r.
- (5) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te obejmują nowe rozporządzenie (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego, zmienione rozporządzenie (WE) nr 1467/97⁽⁶⁾ w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu i zmienioną dyrektywę Rady 2011/85/UE⁽⁷⁾ w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego mają na celu wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego promują także poczucie odpowiedzialności na poziomie krajowym i koncentrują się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie na skuteczniejszym i spójniejszym egzekwowaniu przepisów. Każde państwo członkowskie musi przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne zawierają zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji zaplanowane na okres najbliższych 4 lub 5 lat, w zależności od zwykłej długości kadencji ustawodawcy krajowego. Ścieżka wydatków netto⁽⁸⁾ w ramach krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego musi spełniać wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, w tym wymogi dotyczące wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % produktu krajowego brutto (PKB) oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o maksymalnie 3 lata. Aby pomóc w przygotowaniu tych krajowych średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, w dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała wytyczne dotyczące informacji, jakie państwa członkowskie mają przedstawiać w swoich krajowych średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych i rocznych sprawozdaniach z postępów. Zgodnie z art. 5 i 36 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja w stosownych przypadkach przekazała państwom członkowskim trajektorie referencyjne i informacje techniczne. Państwa członkowskie muszą przedłożyć swoje krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne do dnia 20 września 2024 r., chyba że dane państwo członkowskie i Komisja uzgodnią przedłużenie tego terminu o rozsądny okres. Państwa członkowskie – zgodnie ze swoimi krajowymi ramami prawnymi – mogą poddać projekt krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego pod dyskusję na forum parlamentu krajowego, zwrócić się do niezależnej instytucji fiskalnej o wydanie opinii oraz przeprowadzić konsultacje z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami krajowymi.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

⁽⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 kwietnia 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj>).

⁽⁸⁾ Wydatki netto zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263. „Wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

- (6) W 2024 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal przebiega w sposób zgodny z wdrażaniem Instrumentu. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach lub znacznej części tych wyzwań. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020, 2022 i 2023 pozostają równie aktualne w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które zostały uzupełnione, zaktualizowane lub zmienione zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2021 r. Belgia przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Belgii⁽⁹⁾, którą to decyzję zmieniono dnia 8 grudnia 2023 r. zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego z tytułu bezzwrotnego wsparcia finansowego, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU⁽¹⁰⁾. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia przez Komisję decyzji zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241, stwierdzającej, że Belgia osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.
- (8) W dniu 30 kwietnia 2024 r. Belgia przedłożyła swój krajowy program reform na 2024 r. zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97⁽¹¹⁾. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2024 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Belgii z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (9) W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2024 r. dotyczące Belgii. Oceniono w nim postępy Belgii we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2023 oraz podsumowano realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Belgię. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w odniesieniu do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Belgii we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (10) Zgodnie z danymi zweryfikowanymi przez Eurostat deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Belgii, który w 2022 r. wynosił 3,6 % PKB, wzrósł do 4,4 % w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z poziomu 104,3 % PKB na koniec 2022 r. do 105,2 % na koniec 2023 r. Jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z dnia 8 marca 2023 r. zatytułowanym „Wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2024 r.”, Komisja wykonuje pierwszy krok na drodze do wszczęcia – zgodnie z obowiązującymi przepisami – procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu. W sprawozdaniu tym oceniono sytuację budżetową Belgii, ponieważ jej deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył w 2023 r. określoną w Traktacie wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB. W sprawozdaniu stwierdzono, że w świetle powyższej oceny i zważywszy na opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego sformułowaną na podstawie art. 126 ust. 4 Traktatu, Komisja zamierza zaproponować w lipcu 2024 r. wszczęcie wobec Belgii procedury nadmiernego deficytu i proponuje w tym celu Radzie przyjęcie na podstawie art. 126 ust. 6 Traktatu decyzji stwierdzającej istnienie sytuacji nadmiernego deficytu w Belgii.
- (11) Dnia 12 lipca 2022 r. Rada zaleciła⁽¹²⁾, by Belgia zapewniła w 2023 r. rozważną politykę fiskalną, zwłaszcza poprzez ograniczenie wzrostu bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych do poziomu poniżej średniookresowego wzrostu produktu potencjalnego⁽¹³⁾, przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen

⁽⁹⁾ Dok. ST 10161/21 INIT i ST 10161/21 ADD 1.

⁽¹⁰⁾ Decyzja wykonawcza Rady z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Belgii (ST 15570/23 INIT).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj>).

⁽¹²⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2022 r. (Dz.U. C 334 z 1.9.2022, s. 1).

⁽¹³⁾ Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2024 r. średniookresowy wzrost produktu potencjalnego Belgii w 2023 r. szacuje się – w oparciu o średnią rzeczywistą stopę wzrostu potencjalnego z 10 lat oraz deflator PKB z 2023 r. – na 5,7 % w ujęciu nominalnym.

energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Jednocześnie Belgii zalecono gotowość do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Belgii zalecono również zwiększenie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, przy uwzględnieniu inicjatywy REPowerEU, m.in. poprzez wykorzystanie Instrumentu oraz innych funduszy unijnych. Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej⁽¹⁴⁾ w 2023 r. był ekspansywny, na poziomie 0,7 % PKB, w kontekście wysokiej inflacji. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) w 2023 r. miał ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, wynoszący 0,4 % PKB. Obejmuje to obniżenie o 0,1 % PKB kosztów nadzwyczajnych środków ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na wzrost cen energii. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych przewyższający średniookresowy wzrost produktu potencjalnego nie wynikał zatem z ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na wzrost cen energii. Ekspansywny wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) był spowodowany stałym wzrostem wynagrodzeń w sektorze publicznym i świadczeń społecznych wynikającym z mechanizmu automatycznej indeksacji, tymczasowym obniżeniem składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców w 2023 r. oraz rosnącymi kosztami budżetowymi związanymi ze starzeniem się społeczeństwa. Podsumowując, wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych w 2023 r. nie był zgodny z zaleceniem Rady z dnia 12 lipca 2022 r.. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych wyniosły w 2023 r. 0,3 % PKB. Inwestycje finansowane z zasobów krajowych wyniosły w 2023 r. 2,8 % PKB, co oznacza wzrost o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z 2022 r. Belgia sfinansowała dodatkowe inwestycje ze środków Instrumentu oraz innych funduszy unijnych. Sfinansowała inwestycje publiczne na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, takie jak inwestycje w infrastrukturę kolejową i rowerową, renowację budynków publicznych i infrastrukturę wodorową. Te inwestycje publiczne są częściowo finansowane z Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.

- (12) W programie stabilności na 2024 r. scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, przewiduje wzrost realnego PKB na poziomie 1,4 % w 2024 r. i 1,3 % w 2025 r. oraz inflację mierzoną wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (CPI) na poziomie 2,8 % w 2024 r. i 1,8 % w 2025 r. Oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrośnie do 4,6 % PKB w 2024 r., a następnie spadnie do 3,6 % PKB w 2025 r., a relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 106,2 % do końca 2024 r. i do 106,8 % do końca 2025 r. Prognozuje się, że po 2025 r. saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych zmaleje do 2,9 % PKB w 2026 r. i do 2,3 % PKB w 2027 r. W związku z tym planuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych spadnie w 2026 r. poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Z kolei w odniesieniu do okresu po 2025 r. prognozowane jest, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB stopniowo zmaleje do 106,6 % w 2026 r. i do 106 % w 2027 r.
- (13) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. realny PKB wzrośnie o 1,3 % w 2024 r. i 1,4 % w 2025 r., a inflacja mierzona przez zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych (HICP) wyniesie 4 % w 2024 r. i 2,3 % w 2025 r.
- (14) W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 4,4 % PKB w 2024 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB utrzyma się w 2024 r. na poziomie 105 %. Stabilizacja relacji długu do PKB w 2024 r. odzwierciedla głównie tymczasową nadwyżkę bufora gotówkowego skumulowaną na koniec 2023 r. w związku z emisją obligacji państwowych. Zgodnie z szacunkami Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2024 r. będzie restrykcyjny, na poziomie 0,1 % PKB.
- (15) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. wydatki mające zostać sfinansowane za pomocą bezzwrotnego wsparcia (zwanego dalej „dotacjami”) z Instrumentu wyniosą w 2024 r. 0,2 % PKB, podczas gdy w 2023 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 0,1 % PKB. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu umożliwią wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające produktywność bez wywierania bezpośredniego wpływu na saldo lub dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Belgii.
- (16) W dniu 14 lipca 2023 r. Rada zaleciła⁽¹⁵⁾ Belgii zapewnienie rozsądnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie nominalnego wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych⁽¹⁶⁾ do nie więcej niż 2 % w 2024 r. Państwa członkowskie zostały poproszone, aby przy wykonywaniu swoich budżetów na 2023 r. i przygotowywaniu projektów planów budżetowych na 2024 r. uwzględniły fakt, że Komisja proponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących

⁽¹⁴⁾ Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służy on do oceny impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych z zasobów krajowych, jak i z budżetu Unii. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów (z wyłączeniem tymczasowych działań nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19) oraz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.

⁽¹⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2023 r. (Dz.U. C 312 z 1.9.2023, s. 12).

⁽¹⁶⁾ Wydatki pierwotne netto definiuje się jako wydatki finansowane z zasobów krajowych po skorygowaniu o (i) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (ii) wydatki z tytułu odsetek, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

wyników za 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się, że wydatki pierwotne netto Belgii finansowane z zasobów krajowych wzrosną o 4 % w 2024 r., która to zmiana przekracza zalecaną maksymalną stopę wzrostu. To przekroczenie zalecanej maksymalnej stopy wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych odpowiada 1 % PKB w 2024 r. Istnieje ryzyko, że będzie to niezgodne z zaleceniami Rady.

- (17) Rada zaleciła ponadto Belgii, aby w latach 2023 i 2024 podjęła działania w celu jak najszybszego wycofania obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystała uzyskane w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego. Rada zaleciła ponadto, aby w przypadku gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych lub dalszego stosowania dotychczasowych środków wsparcia, Belgia zapewniła, by takie środki wsparcia były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2024 r. koszt budżetowy netto⁽¹⁷⁾ nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii szacowany jest na poziomie 0,4 % PKB w 2023 r. i ma wynieść 0 % PKB w 2024 r. i w 2025 r. Gdyby uzyskane oszczędności zostały wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego, zgodnie z zaleceniem Rady, z prognoz tych wynikałoby dostosowanie fiskalne wynoszące 0,4 % PKB w 2024 r., podczas gdy wydatki pierwotne netto finansowane z zasobów krajowych⁽¹⁸⁾ mają restrykcyjny wpływ na kurs polityki fiskalnej na poziomie 0,1 % PKB w tym roku. Nadzwyczajne środki wsparcia w dziedzinie energii zostały wycofane w latach 2023 i 2024. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Nie przewiduje się jednak, że uzyskane w ten sposób oszczędności zostaną w pełni wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego. Istnieje ryzyko, że będzie to niezgodne z zaleceniem Rady.
- (18) Oprócz tego Rada zaleciła też Belgii utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych z zasobów krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych, w szczególności w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. inwestycje publiczne finansowane z zasobów krajowych wzrosną z 2,8 % PKB w 2023 r. do 2,9 % PKB w 2024 r. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Jeżeli chodzi o wydatki publiczne finansowane z dochodów z funduszy unijnych, w tym z dotacji w ramach Instrumentu, spodziewane jest z kolei, że pozostaną one stabilne na poziomie 0,3 % PKB w 2024 r.
- (19) Na podstawie środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy i przy założeniu niezmiennego kursu polityki deficyt publiczny w 2025 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ma wynieść 4,7 % PKB. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 106,6 % do końca 2025 r. Wzrost deficytu i relacji długu do PKB w 2025 r. odzwierciedla przede wszystkim strukturalnie rosnące wydatki bieżące, wynikające w szczególności z kosztów związanych ze starzeniem się społeczeństwa oraz wyższych płatności z tytułu odsetek od długu publicznego.
- (20) Zagrożenie dla długoterminowej stabilności finansów publicznych jest w Belgii wysokie. Oprócz niekorzystnej początkowej sytuacji budżetowej czynnikiem decydującym o ocenie wysokiego ryzyka jest wpływ przewidywanego wzrostu wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa na finanse publiczne, biorąc pod uwagę szybko starzejące się społeczeństwo w kraju. W sprawozdaniu Komisji na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. przewiduje się, że wydatki związane ze starzeniem się społeczeństwa będą stale rosły – z 26,8 pp. PKB w 2022 r. do 31,9 pp. PKB w 2070 r. Wzrost o 5,1 pp. PKB do 2070 r. wynika głównie z wydatków na emerytury i opiekę długoterminową. Według prognoz wydatki na emerytury mają wzrosnąć o 3,5 pp. PKB w latach 2022–2070 w porównaniu ze średnim wzrostem o 0,4 pp. PKB w Unii. Plan odbudowy i zwiększania odporności Belgii obejmuje reformę emerytalną, która ma pomóc sprostać temu wyzwaniu, a oprócz tego osiągnąć inne cele, takie jak poprawa stabilności społecznej systemu, zachęcenie pracowników do pozostawania aktywnymi na rynku pracy po spełnieniu warunków wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz zapewnienie większej konwergencji między systemami emerytalnymi i w ramach nich. Jeżeli chodzi o opiekę długoterminową, w 2022 r. wydatki publiczne na ten cel wyniosły 2,3 % PKB (średnia unijna to 1,7 %), co sprawia, że Belgia jest jednym z państw członkowskich o najwyższych wydatkach na opiekę długoterminową w Unii. Przewiduje się, że do 2070 r. wydatki na opiekę długoterminową wzrosną o 1,7 pp. PKB, podczas gdy w Unii średni wzrost wyniesie 0,8 pp. W 2022 r. wydatki na opiekę instytucjonalną wyniosły w Belgii 1,4 pp. PKB i były znacznie wyższe niż średnia w Unii (0,8 pp. PKB). Dostępne dane sugerują, że odsetek osób starszych umieszczanych niepotrzebnie lub przynajmniej przedwcześnie

⁽¹⁷⁾ Te dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, z uwzględnieniem dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – po odliczeniu dochodów z podatków od nieoczekiwanych zysków dostawców energii.

⁽¹⁸⁾ Wpływ ten jest mierzony zmianą wydatków pierwotnych sektora instytucji rządowych i samorządowych, po skorygowaniu o (i) przyrostowy wpływ na budżet działań dyskrejonalnych po stronie dochodów, (ii) działania jednorazowe, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) wydatki finansowane z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych, w relacji do średniookresowej (dziesięcioletniej) średniej stopy potencjalnego wzrostu nominalnego PKB, która to zmiana wyrażona jest jako stosunek do nominalnego PKB.

w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych utrzymuje się na wysokim poziomie, choć w ostatniej dekadzie obserwowana jest tendencja spadkowa. W szczególności z danych wynika, że odsetek osób, które są niezależne lub w niewielkim stopniu zależne od opieki i mieszkają w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, był wysoki w Brukseli i Walonii. Podmioty wchodzące w skład federacji rozpoczęły reformy mające na celu zwiększenie opłacalności korzystania z innych form opieki, w szczególności w celu uniknięcia lub opóźnienia umieszczenia osób w zakładach opieki niepotrzebnie lub przedwcześnie. Niezbędna jest jednak poprawa, jeśli chodzi o postępy w rozwiązaniu tego problemu dotyczącego stabilności finansów publicznych.

- (21) Belgia należy do państw członkowskich o najwyższych poziomach podatków i wydatków w Unii. Wydatki ogółem obejmują wysoki poziom wydatków podatkowych i subsydiowania wynagrodzeń. Ponadto struktura systemu podatkowego i świadczeń społecznych stwarza finansowe czynniki zniechęcające do podejmowania pracy i przyczynia się do niskiego współczynnika aktywności zawodowej w Belgii (76,1 % w porównaniu ze średnią unijną 80,0 % w 2023 r. w grupie wiekowej 20–64 l.). Podatki od pracy (podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenia społeczne) są najwyższe w Unii w przypadku osób o niskich i średnich dochodach, podczas gdy dochody z podatków konsumpcyjnych, w tym podatków energetycznych, są niższe od średniej unijnej. W przypadku drugich żywicieli rodziny specjalne rozwiązania podatkowe, takie jak „iloraz małżeński”⁽¹⁹⁾, stanowią silny czynnik zniechęcający do pracy. Ponadto struktura świadczeń socjalnych zniechęca do podejmowania pracy lub pracy w większym wymiarze godzin. Wiele świadczeń społecznych jest uzależnionych od statusu, a nie od dochodów, co ogranicza efektywność systemu świadczeń. Świadczenia dla bezrobotnych są nieograniczone w czasie i nie są uzależnione od wysokości dochodów w przypadku długotrwale bezrobotnych, co pogłębia istniejące pułapki bezrobocia. Zmniejszenie obciążenia podatkowego nakładanego na pracę i skierowanie się w stronę innych źródeł dochodów podatkowych oraz poprawa efektywności systemu podatkowego i systemu świadczeń mogłyby przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia.
- (22) W kontekście potrzeb konsolidacji strukturalnej konieczne będzie sfinansowanie w pełni obniżki podatków od pracy, w tym przez ograniczenie wydatków podatkowych i stopniowe wycofywanie dopłat podatkowych do paliw kopalnych. Duże obciążenie podatkowe pracy jest kompensowane przez różne formy subsydiowania wynagrodzeń oraz powszechne stosowanie w Belgii odliczeń podatkowych. Analiza przeprowadzona w 2020 r. przez Wysoką Radę ds. Finansów wykazała, że wydatki podatkowe są kosztowne dla budżetu, sprzyjają osobom o wysokich dochodach i prowadzą do nieefektywności. Wydatki podatkowe o najwyższych kosztach budżetowych to system samochodów służbowych oraz zwolnienie z podatku u źródła za prace badawczo-rozwojowe oraz pracę w systemie zmianowym. Subsydiowanie wynagrodzeń i inne wydatki podatkowe również komplikują system podatkowy, co zwiększa wysokie obciążenia regulacyjne i negatywnie wpływa na otoczenie działalności gospodarczej. Ponadto wsparcie podatkowe na prace badawczo-rozwojowe nie jest ukierunkowane na przedsiębiorstwa o największym potencjale wzrostu. Niektóre cechy systemu podatkowego zniekształcają również wybory inwestycyjne i mogą prowadzić do nadmiernych inwestycji w niektóre aktywa. Szacuje się, że w 2021 r. bezpośrednie dotacje Belgii do paliw kopalnych wynosiły 12 mld EUR (2,4 % PKB), a dotacje pośrednie – ponad 2,6 mld EUR. Bezpośrednie dotacje do paliw kopalnych obejmują niskie podatki akcyzowe od gazu i oleju opałowego w porównaniu z energią elektryczną. W połączeniu z wysokimi kosztami sieci elektroenergetycznej prowadzi to do dużych różnic cenowych między paliwami kopalnymi a energią elektryczną, utrudniając przejście na bardziej ekologiczne systemy ogrzewania. Ponadto to stałe wsparcie na rzecz oleju opałowego i gazu ziemnego jest sprzeczne z zobowiązaniami Belgii do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i poprawy jakości powietrza. Podatki od transportu i zanieczyszczeń są niedostatecznie wykorzystywane (np. inteligentne opłaty drogowe mają zastosowanie wyłącznie do pojazdów ciężarowych) i mogłyby również pomóc w wygenerowaniu dodatkowych dochodów. W kontekście rosnącego zagrożenia ruchu i zanieczyszczenia powietrza wydatki podatkowe, takie jak częściowy zwrot podatku akcyzowego od oleju napędowego dla przewoźników drogowych, są szczególnie kosztowne i szkodliwe dla środowiska.
- (23) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Oczekuje się, że te reformy i inwestycje przyczynią się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów lub znacznej części tych wyzwań. Ze względu na te krótkie ramy czasowe szybkie przystąpienie do skutecznej realizacji planu odbudowy i odporności, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla zwiększenia długoterminowej konkurencyjności Belgii dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby zrealizować do sierpnia 2026 r. przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności zobowiązania, Belgia musi znacznie przyspieszyć wdrażanie reform i realizowanie inwestycji, zapewniając przy tym skuteczne zarządzanie. Systematyczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne dla celu zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.

⁽¹⁹⁾ Belgia stosuje system podziału dochodów (tzw. iloraz małżeński), który pozwala na przypisanie partnerowi niezarabiającemu części dochodu zawodowego partnera zarabiającego.

- (24) W ramach przeglądu śródkresowego programów polityki spójności Belgia ma obowiązek, zgodnie z art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽²⁰⁾, dokonać przeglądu poszczególnych programów wspieranych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), Fundusz Spójności oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) do marca 2025 r., biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2024 r. oraz krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Przegląd ten stanowi podstawę ostatecznej alokacji finansowania unijnego w ramach poszczególnych programów. Belgia poczyniła postępy we wdrażaniu polityki spójności i Europejskiego filaru praw socjalnych, ale pozostają pewne wyzwania. Dysproporcje pod względem rozwoju gospodarczego i społecznego między regionami w Belgii są nadal wysokie. Kluczowe znaczenie ma zatem przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. Priorytety uzgodnione w ramach tych programów polityki spójności pozostają aktualne. Szczególnie ważne jest szybkie wdrożenie inwestycji, które pomogą pobudzić badania naukowe, innowacje i cyfryzację, a także inwestycji związanych z zieloną transformacją, przystosowaniem się do zmiany klimatu i efektywnością energetyczną. Priorytetem pozostaje poprawa dostępu do zatrudnienia i środków aktywizacji zawodowej, w szczególności dla grup wrażliwych, osób długotrwale bezrobotnych i osób młodych. Ważne jest również dalsze wspieranie uczenia się przez całe życie w celu poprawy mobilności i zdolności dostosowawczych pracowników. Ponadto nadal konieczne jest zachęcanie do aktywnej integracji i poprawy szans na zatrudnienie grup defaworyzowanych. Belgia może również wykorzystać ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795⁽²¹⁾ Platformę na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy do wspierania transformacji przemysłowej przez dalszy rozwój zaawansowanych technologii i usług cyfrowych, materiałów wykorzystywanych w obiegu zamkniętym i materiałów zaawansowanych, a także zdolności związanych ze zrównoważoną czystą energią, odpornym budownictwem i innowacjami w ochronie zdrowia.
- (25) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz w innych funduszach unijnych Belgia stoi w obliczu innych wyzwań związanych z niedoborem siły roboczej i niedopasowaniem umiejętności, integracją grup defaworyzowanych na rynku pracy, wydajnością i równością systemu edukacji, zawodem nauczyciela, a także wyzwań związanych z otoczeniem działalności gospodarczej, obciążeniem regulacyjnym i złożonością oraz ograniczeniami w sektorze usług. Sprostanie tym wyzwaniom mogłoby przyczynić się do poprawy umiejętności pracowników i wyników kształcenia wszystkich uczniów, co przełożyłoby się na zwiększenie wydajności pracy i zbliżyłoby zatrudnienie do krajowego celu na 2030 r. wynoszącego 80 %.
- (26) Wysoki wskaźnik wakatów wskazuje na utrzymujące się niedobory pracowników, które są wyraźniej widoczne w zawodach technicznych, niezbędnych do przyspieszenia zielonej transformacji. Nadal niepokoi kwestia integracji grup defaworyzowanych, w tym osób, które osiągnęły niższy poziom wykształcenia, pochodzących ze środowisk migracyjnych oraz osób z niepełnosprawnościami. Liczba absolwentów, zwłaszcza kobiet, w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) pozostaje na niskim poziomie (16,4 na 1 000 mieszkańców w wieku 20–29 l. w porównaniu z 21,9 w Unii). Ponadto współczynnik osób bezrobotnych, które znajdują pracę, jest niższy od średniej unijnej. Sugeruje to możliwość zwiększenia skuteczności polityki aktywizacji zawodowej, w szczególności przez poprawę efektywności publicznych służb zatrudnienia i lepsze ukierunkowanie środków wspierających integrację na rynku pracy grup defaworyzowanych i pracowników przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym. Sposobem na rozwiązanie problemu niedoboru pracowników byłoby zwiększenie liczby absolwentów na kierunkach nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego w zawodach technicznych do potrzeb rynku pracy. Udział dorosłych w uczeniu się jest niski, zwłaszcza wśród osób o niższych kwalifikacjach. Chociaż wdrożono środki służące poprawie uczenia się dorosłych, takie jak indywidualne prawo do 5 dni szkolenia rocznie dla pracownika oraz indywidualne rachunki szkoleniowe, ich wpływ będzie widoczny dopiero za jakiś czas i konieczna będzie ocena tych środków.
- (27) Pomimo wysokich wydatków publicznych na edukację, efekty uczenia się są gorsze i utrzymują się obawy co do inkluzywności i równości w systemach kształcenia i szkolenia. Wyniki Programu międzynarodowej oceny umiejętności uczniów OECD z 2022 r. wskazują na ciągłe pogarszanie się wyników w zakresie czytania ze zrozumieniem, matematyki i nauk ścisłych wśród 15-latków (25 % osiąga słabe wyniki w matematyce, 25,3 % – w czytaniu i 22,4 % – w naukach przyrodniczych). Chociaż w 2012 r. Belgia miała najwyższy odsetek uczniów osiągających najlepsze wyniki w dziedzinie matematyki w Unii (19,5 %), współczynnik ten drastycznie spadł w ciągu kolejnych 10 lat (11,5 % w 2022 r., Wspólnota Flamandzka: 15 %, Wspólnota Francuska: 6,9 %, Wspólnota Niemieckojęzyczna: 6,4 %). Ponadto od 2018 r. pogłębiają się różnice w wynikach osiąganych przez uczniów w uprzywilejowanej sytuacji a uczniami w niekorzystnej sytuacji. Wskaźnik słabych wyników uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji wzrósł o 9,2 punktu procentowego, osiągając poziom 45,8 % w dziedzinie matematyki (Unia: 48 % Wspólnota Flamandzka: 41,4 % Wspólnota Francuska: 51,1 %, Wspólnota Niemieckojęzyczna: 35,6 %).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wspierania Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

Poprawa umiejętności podstawowych wszystkich uczniów ma kluczowe znaczenie dla poprawy uczestnictwa w rynku pracy, m.in. grup defaworyzowanych. Zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela, w szczególności przez zapewnienie stabilności zatrudnienia i ustawicznego szkolenia dostosowanego do zmieniających się potrzeb, przyczyniłoby się do zmniejszenia rosnącego niedoboru wykwalifikowanych nauczycieli, co grozi dalszym pogłębianiem się nierówności edukacyjnych.

- (28) Otoczenie działalności gospodarczej w Belgii charakteryzuje się dużym obciążeniem regulacyjnym i wysokim stopniem złożoności. Obciążenie administracyjne przedsiębiorstw jest duże, zwłaszcza w zakresie prawa podatkowego i prawa pracy. Koszty ponoszone przez małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) w związku z przestrzeganiem przepisów w dziedzinie pracy i podatków są w Belgii stosunkowo wysokie, w szczególności w przypadku przedsiębiorstw, które muszą zarządzać systemami w różnych regionach. Ponadto Belgia ma jeden z najniższych poziomów rotacji przedsiębiorstw w Unii. Pomimo niedawnego wzrostu odsetek nowych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność utrzymuje się na niskim poziomie, zwłaszcza w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających pracowników. Odsetek przedsiębiorstw o dużym wzroście jest w Belgii znacznie niższy od średniej unijnej. Duże ograniczenia handlowe w sektorze usług mogą przyczynić się do niskiej rotacji przedsiębiorstw. Należałoby również zająć się zniesieniem ograniczeń dotyczących zawodów regulowanych.
- (29) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła w 2024 r. państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dla strefy euro na 2024 r. W przypadku Belgii zalecenia 1, 2, 3 i 4 przyczyniają się do realizacji pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego zalecenia, przedstawionych w zaleceniu dla strefy euro na 2024 r.,

NINIEJSZYM ZALECA Belgii podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu – wzrostu wydatków netto w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego między innymi zapewnienie, aby dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową w średnim okresie, oraz zmniejszenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Podjęcie działań w odpowiedzi na spodziewany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa, w tym przez zracjonalizowanie systemu opieki długoterminowej pod względem kosztów. Zreformowanie systemu podatkowego i systemu świadczeń, aby zwiększyć zachęty do pracy dzięki przesunięciu obciążeń podatkowych z pracy na inne źródła opodatkowania oraz rewizji systemu świadczeń. Sfinansowanie obniżki podatków od pracy, w tym przez ograniczenie wydatków podatkowych. W szczególności podjęcie kroków w kierunku stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych, w tym przez przesunięcie akcyzy z energii elektrycznej na paliwa kopalne.
2. Znaczne przyspieszenie realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, tak aby zakończyć reformy i inwestycje do sierpnia 2026 r., przez zagwarantowanie skutecznego zarządzania. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście przeglądu śródkresowego tych programów – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez inicjatywę „Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy” w zakresie poprawy konkurencyjności.
3. Rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej i niedopasowania umiejętności, w tym na potrzeby zielonej transformacji, oraz wzmocnienie polityki aktywizacji w celu większego zintegrowania na rynku pracy grup defaworyzowanych. Poprawienie wyników i równości systemów kształcenia i szkolenia oraz kontynuowanie reform, aby zwiększyć atrakcyjność zawodu nauczyciela.
4. Poprawienie otoczenia działalności gospodarczej i stopy rotacji przedsiębiorstw przez zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i złożoności oraz złagodzenie ograniczeń w sektorze usług.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 21 października 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

NAGY I.